

BELGIE

Valoni a Vlámové

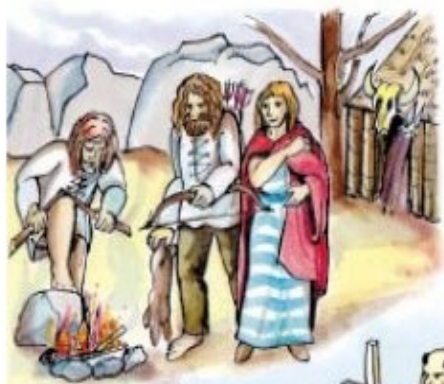
Belgie

- **Oficiální název země:** Belgické království
- **Rozloha:** 30521 km²
- **Počet obyvatel:** 10 203 683 – 1996
- **Geografická poloha:** západní Evropa, 51°00' SŠ, 2°52' VD
- **Hlavní město:** Brusel - (Bruxelles) 1 122 000 (1995)
- **Další města:** Antverpy, Gent, Charleroi, Lutyč
- **Měna:** EUR– euro, (dříve belgický frank)
- **Jazyky:** nizozemština (vlámština) (57%), francouzština (42%), němčina
- **Etnické složení:** Vlámové (55%), Valoni (33%), Němci
- **Náboženství:** katolíci (88%), muslimové, protestanti
- **Náboženství:** římský katolíci (75%), protestanti, muslimové

BELGIE

300 př. n.l. - Belgické území osídleno keltským kmenem Belgů

57 př. n. l. - Belgie se stala součástí římské provincie Gallia Belgica

3. - 4. stol. n. l. - osídlování kmenem Franků, Sasů, Frísů; pronikání křesťanství

5. stol., - 845 n.l. - součást Franské říše

843 - tzv. verdunská smlouva - o rozdělení franské říše

10.- 12. stol. - rozpad říše na hrabství Flandry, Brabant a Lucemburg

1477 - část Belgie spadá pod nadvládu Habsburků

1579 - Utrechtská unie; severní provincie vyhlásily Spojené Nizozemí - jižní oblasti ovládané Habsburky tvoří Španělské Nizozemí (později Belgie)

1535 - 1540 - gentská povstání v Nizozemí proti španělské nadvládě

1609 - Španělsko uznává nezávislost Spojeného Nizozemí (severní provincie)

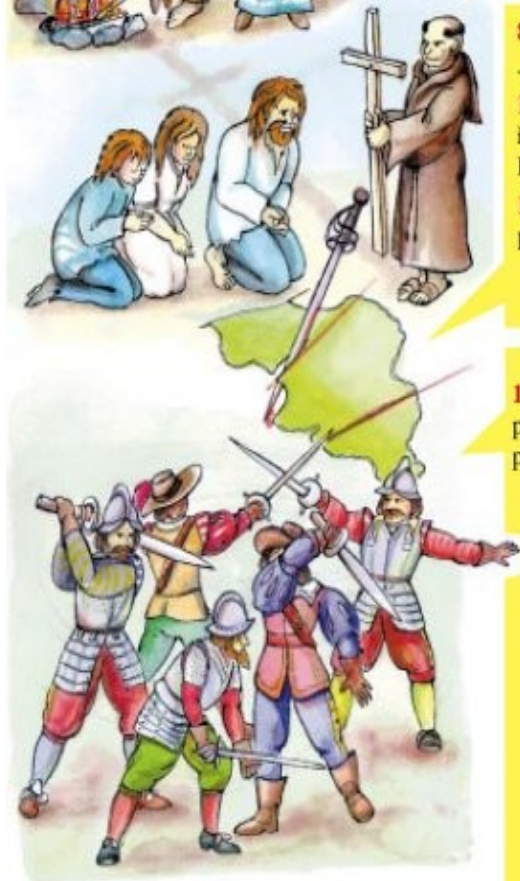
1667 - 1668 - válka mezi Francií a Španělskem o jižní Nizozemí; pohraniční města připojena k Francii

1672 - francouzský vpád do Nizozemí

1714 - 1790 - vyhlášení Spojených belgických států (brabantská revoluce)

1794 - 1814 - území je připojeno k Francii (tzv. Batavská republika)

1815 - 1830 - po Napoleonově porážce v bitvě u Waterloo Belgie součástí Spojeného království Nizozemského

Belgie po roce 1830

- **Revoluce 1830 v Belgii** - vyhlášení samostatného Belgického království. 1867 - samostatnost Lucemburska - konstituční monarchie v čele s velkovévodou.
- **2. polovina 19. století** - v Belgii a Nizozemí - velký **hospodářský rozkvět**, budování průmyslu, dopravní infrastruktury a Belgie také době vlády Leopolda II: (1865-1909) získává kolonie ve střední Africe - **Kongo**.
- **1. světová válka** - geopolitická nevýhoda Belgie a Lucemburska – poloha mezi Francií a Německem. **Přepadení Německem**, hranice s Francií - zákopová válka (**Ypry, Flanderská pole** – použití chemických zbraní).

Belgie po roce 1830

- 2. světová válka - přepadeno i Nizozemí. Po válce- země Beneluxu **projekt integrace**, roce 1948 vyhlášením **celní unie**. Všechny země byly také **zakladatelskými státy NATO a EHS**. Brusel - centrem obou institucí.
- **Po 2. světové válce** - ztráta nejdůležitějších kolonií (Indonésie 1949, Kongo 1960 – Patris Lumumba).
- 1980 - vyhlášení federace (federalizace země), Vlámsko a Valonsko - autonomie, zatímco třetí region Brusel zůstal dvojjazyčný. 1993 - potvrzeno i změnou ústavy.

Valoni a Vlámové

- Více než polovina z 10 milionů obyvatel jsou Vlámové.
- Žijí v severních provinciích a hovoří vlámsštinou – prakticky totožná s holandštinou.
- Valoni hovoří francouzsky a žijí v jižních a východních provinciích.

- Brusel je hlavní město jak Vlámského, tak Francouzského společenství – dvou vnitrobelských regionálních útvarů.
- Belgie vznikla v roce 1831 jako unitární stát. 1970 – 1993 se unitární stát mění na federaci se slabým centrem a silnými regiony.
- Vlámské hnutí vzniklo ve 40. letech 19. století s cílem chránit vlámskou kulturu a identitu v jednojazyčné, frankofonní Belgii.

- Od počátku byla vlámská otázka především otázkou jazykovou. Vlámské hnutí prosadilo na území obývaném Vlámky nizozemštinu jako vyučovací jazyk na nižších školách a její zrovnoprávnění s francouzštinou.
- 1930 – 1.univerzita – nizozemština vyučovací jazyk.
- 1930 – území rozděleno na francouzsky a vlámsky hovořící oblast.
- Stanovení jazykové hranice v roce 1963 – Belgie - dvě jednojazyčná území – Flandry a Valonsko – a dvojjazyčný Brusel.

- výlučné postavení nizozemštiny ve veřejném životě Flander.
- Frankofonní Belgičané (Valoni a frankofonní Bruselané) odmítali požadavky Vlámského hnutí. Stav z roku 1831, privilegující francouzštinu, jim plně vyhovoval. Navíc ve svých rukách soustředovali politickou a ekonomickou moc.

- 60.léta setkávají se vlámské a valonské požadavky na federalizaci země. Každá skupina si ji však představuje jinak.
- Vlámové - jazykový přístup - rozdělení na dva regiony.
- Frankofonním představy - vycházejí z ekonomické perspektivy - rozdělení na tři regiony – Flandry, Valonsko a Brusel.

- Výsledkem – kompromis - uplatňuje oba přístupy.
- Belgická federace je v současnosti rozdělena jazykově na tři “společenství” (vlámské, francouzské a německé) a jednak teritoriálně na tři “regiony” (Flandry, Valonsko, Brusel). Každé společenství a každý region představuje podle belgické ústavy autonomní útvar disponující vládou, parlamentem a kompetencemi.
- Orgány Francouzského společenství a regionu Valonsko fungují nezávisle na sobě.

- Problém je v tom, že podle evropských smluv může za Belgii mluvit pouze jeden představitel, hlasy Belgie nelze rozdělit.
- Když se Vlámové s Valony nemohou dohodnout, Belgie se musí zdržet hlasování. Zatím k tomu došlo pouze dvakrát.
- Jedním z hlavních vlámských požadavků při institucionální reformě EU je proto zavedení možnosti rozdělení hlasů státu v Radě mezi regiony a vůbec umožnění přímého přístupu regionů k orgánům Unie.

- Literatura :
www.bongobongo.cz
www.integrace.cz
www.poutnik.cz
www.pionyr.cz